

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAI

Bepartyvis Darbo Zmonių Laikraštis

„Argentinos Lietuvių Balsas“ redakcijos ir administracijos reikalais kreipkitės šiuo vardu ir adresu: Sr. Stasys Stabinskas, Calle Caseros 445, dep. 17, Buenos Aires

Periodico Lituanio Independiente informativo, comercial y defensor de los emigrantes en la Republica Argentina.

Prenumerata: Argentinoj metams 3 pesai, pusei metų 2 p.; užsieny, metams 2 doleriai. Atskiro numerio kaina 10 centavų.

Publique sus avisos en el unico periodico lituano independiente en la Republica Argentina „Argentinos Lietuvių Balsas“ (La Voz los Lituano en la Argentina). Dirigirse: director S. Stabinskas Caseros 445, Bs. As.

Nr. (29) 13

Buenos Aires Liepos (Julio) 1 d. 1930 m. Išėina 1 ir 15 kas mėnuo

II metai

Pasauliniai įvykiai

Afganistane vėl sukilimas. Pasaulinė revoliucija būsianti 1932 metais. Lenkijoje neramumai. Italijos gyventojai nepatenkinti fasisčių valdžia. Uraganas Čili respublikoj. Rumunijoje princas Karolis pasiskelbė Rumunijos karalium. Kinijoje sukilėliai sumusė valdžios kariuomenę. Persijoje žemes drebejimas. Lenkai su vokiečiais pykstasi. Arabai žada anglams kersyti.

Afganistane sukilimas prieš neseniai pasiskelbusį Afganistano karalių Nadir Kaną. Jo kariuomenė puola sukilėlius. Ginkluoti sukilėlių būriai slepiasi kalnuose ir išpašalų puola kariuomenę. Sukilėlių būriai kasdien didėja.

Ryga. Latvijoje suimti 4 komunistai prisipažino, baigė Maskvoje specialų universitetą Vakarų Europai studijuoti ir atvyko Latvijoje ruošti dirvą sukilimams ir pasaulinei revoliucijai, kuri Kominternu giliu įsitikinimu įvyksianti 1932 metais.

Dancigas. Prasidėjo dideli neramumai Lenkijoje. Čenstakavo bedarbiai puolė magistratą saugojančius policininkus. Esama suareštuotų ir sužeistų. Paskutiniu laiku Varšuvoje suareštuota daugiau šimto komunistų ir 60 ukrainiečių.

Madrid. Italijoje kasdien sunkėja ekonominis gyvenimas. Gyventojai bruzda prieš fasisčių valdžią.

Valparaiso (Chile). Čia siautė didelis viesulas. Sugriovė daug namų Nuskandino du prekybinius laivus „Quillote“ ir „Marme“. Sugadinta telegrafo ir telefono linijos. Valparaiso uoste nuskandytas pasažierinis laivas „Zogmes“. Yra daugybė užmuštų ir sužeistų.

Bukarestas. Princas Karolius, kuriam jo tėvas mirdamas nepripažino karūnos teises, grįžo atgal į Bukareštą ir pasiskelbė Rumunijos karalium, Karoliu II. Jį palaiko dabartinio parlamento dauguma su pirminku. Jie tikisi, kad karalius apsaugos jų turta nuo revoliucionierių, nes visoje Rumunijoje jaučias rimtas revoliucijos pavojus.

Pekinas. Maršalo Feng-Yuh Siang armija smarkiai sumušė valdžios kariuomenę. Čankaiškas sužeistas į dešinę ranką, kurią reikėse nuplėsti. Fengo armija paėmė nelaisvėn 25 tūkstančius valdžios kareivių ir daugybę amunicijos. Visoj Kinijoje jaučias komunistinis judėjimas.

Taheran. 16 birželio Persijoje, apilinkėse Salmos ir Tabi buvo didelis žemės drebejimas. Sugriauta daugybė namų ir žuvo apie 30 žmonių.

Berlynas. Lenkų - vokiečių pasieny santykiai įtemti. Užmuštas vienas lenkų karininkas ir pasienio policininkas.

Jeruzolimas. Anglų teismas nuteisė tris pogromo vadus arabus mirti. Arabai labai suerzinti ir jų vadai pareiškė anglų atstovams, kad jeigu būsią nužudyti tie trys arada, visa arabų tauta atsilygins anglams kruvinais kerštais.

Nauijiena, Nauijiena!

1930 m. Liepos 5 d. A. L. Savisėlos ir Kultūros Draugija „LIETUVA“

rengia didžiulį vakarą salione „Vorwarts“ c. Rinko 1141. Jau visi žino, kad tik D-jos „Lietuva“ parengimai būna linksmiausi.

Naudokitės dviguba proga Draugijos meno sekcija suvaidins vieno veiksmo begalo juokingą komediją „Paliepus Knarkia“ ir vieno veiksmo vaizdelį „Lietuvos šienpiuvėlis“.

Deklamacijos Gros du Orkestrai, dūdų ir sinfonijos. Laikė vaidinimo gros koncertines

JAU VISI PRIPAZINO, kad „Argentinos Lietuvių Balsas“ geriausias laikraštis, todėl skubėkit jį užsirasyti sau ir savo giminiams Lietuvoje ir kitur. PRENUMERATA metams 3 pesai, pusei metų 2 pesai. Į Lietuvą ir kitur 2 USA dol. metams; pusei metų 1 dor.

„Argentinos Lietuvių Balsas“, CASEROS 445 dep. 17, Bs. Aires.

dalis overtūros ir daug kitų. Bus linksma, gražu ir kultūringa. Naudokitės taip gausia programa.

Ižanga vyrams 1,50 p., moterims 1 p. Vakaras prasidės punktu 9 v.v., baigsis 4 v. ryto. Svečių prašoma nesivėluoti.

RENGIMO KOMISIJA

ŠOKIU vakarą rengia 12 dienų liepos, O. Gorman 108, Avellanedoje, Pašėpinė Draugija Susivienijimas. Griežtų lietuvių orkestras. Bufetas. Šokiai, žaidimai ir skrajantys paštas. Ižanga vyrams 1 p.; moterims 50 c. Pradžia 8.30 v. vakaro; pabaiga 5 v. ryto.

Visus kviečia R. KOMISIJA

KAS GIRDETI LIETUVOJE

Praloto Olsausko byla pasibaigė

Praloto Olsausko byla, už nusmaugimą savo meilužės Birštono kurtorte 1929 m. galutinai pasibaigė Vyriausiam Tribunalui. Jam priteista 6 metai sunkiųjų darbų kalėjimo.

Einant caro Rusijos įstatymais, praloto bausmę tvirtina pats caras. Kadangi caro nėra, bet Lietuva daugiausia vadovaujasi buv. caro Rusijos įstatymais, todėl pralotas Olsauskas reikalauja, kad jo byla būtų patvirtinta valstybės prezidento.

Sintautai auga

SINTAUTAI (Šakių apskritys). Prieš karą šis miestukas visai buvo neveiklus. Dabar jau turi daugybę organizacijų, kooperatyvų, garinį malūną, aliejaus spaudyklą ir tt. Organizacijos rengia vakarėlius. Tik apgalvėta, kad daugybė jaunimo girtuokliauja ir nenori priklausyti jaunimo kultūrinėms organizacijoms.

SINTAUTIETIS.

JURBARKAS. Neseniai Jurbarko Taikos Teisme buvo nagrinėjama gana įdomi byla pil. Juozo Meškauskos. Juozas Meškauskas jau kelinti metai gana „dorai“ ir „pasiturintai“ gyvena. Jei ir kildavo kam klausimas iš kur jis taip „padoriai“ gyvena, tai ir tuoj rasdavos atsakymą, kad iš surašinėjimų prašymų Taikos Teisėjui. Vasario 11 d. daug kas teisme buvę nustebė, kad Juozas Meškauskas gyvena iš ūkininkų apgaulingu būdu lupikaudamas. Vadinasi taip: piliečiui paskolina 50 lt., o vekselį paima 100 litų sumai, o vėliau, kaip ūkininkas negali grąžinti, tai pratęsia su sąlyga, jeigu duos antrą vekselį 100 lt., (taip atsitiko su Stanevičium iš Skirsnemuniškių k.). Šis nukentėjęs ūkininkas ir patraukė atsakomybėn, užėmimą procentų iki 300. Meškauskas J. gavo 1 men. paprasto kalėjimo.

Sudegė spirito varykla

Raguvėlėj, Komoro dvare, sudegė didelė spirito varykla ir daug kumečių turto. Varykla buvo po vienu stogu su kūtėmis. Ugnis taip staiga išsiplėtė, kad išnešti turto beveik nė kiek nepasisekė. Ugnis sunaikino ne tik žymią dalį kumečių mantos, bet beveik visą spiritą, buvusį varykloj, daug bulvių, salyklos visus įrankius, 18 arklių, keliolika jaučių ir kitų naminių gyvulių.

Nuostoliai tiksliai dar nesuskaičiuoti, bet manoma, kad jų bus daugiau kaip 300.000 litų. Varykla buvo apdrausta, bet gyventojų turtas ir gyvuliai — neapdrausti.

Ugnis kilo dėl neatsargumo. Spėja, kad greičiausiai koks girtas bernas numetė papirosą, o nuo to supleskėjo visi namai. Gaisrą gesino Panevėžio savanorių gaisrininkų kamanda.

Policija sulaukė kelis Kauno pašto valdininkus už padarytus išėikvojimus.

Pinigai su Vytauto atvaizdu

Pagerbiniai Vytauto Didžiojo 5 litiniai banknotai su Vytauto Didžiojo atvaizdu. Taip pat išleista ir 5 litiniai sidabriniai monetai ir gi su Vytauto atvaizdu.

RAUDONDVARY statoma bažnyčia. Didž. karo metu bažnyčia buvo sugriauta.

ŠIAULIUOSE statomas paminklas žuvusiems už nepriklausomybę.

NEMUNO garlaiviai konkuruoja ir iš Kauno į Jurbarką veža už 1 litą. Be konkurencijos reikdavo mokėti po 10 litų. Konkurenciją pradėjo garlaiviai „Balanda“, „Vytis“ ir „Prezidentas“, dėl to tuos garlaivius dabar žmonės ir palaiko. Nors kiti ir už pusę lito veža, bet pas tuos neina žmonės.

Tvarkys Kauno pili

Senoji Kauno pili ligšiol buvo apleista ir baigė griūti. Aplink pilį pristatyta bakūzių. Kituos kraštus senovės pilys atstatytos ir jose yra muziejams patalpos. Ypač daug tokių pilių Suomijoje. Šiemet ryšy su Vytauto Didžiojo jubiliejum imta rūpintis ir Kauno pilies sutvarkymu. Norima atpirti aplink pilį žemę, nugriauti bakūzes, padaryti sodą — gojus ir apsaugoti nuo galutinio sugriuvimo pilies Itekanas. Geriausia būtų, kad pili būtų atstatyta ir joje įtaisytas Vytauto Didžiojo muziejus, kuriam statyti projektų konkursai skelbiami. Tai būtų vienu šūviu du zuikiai nušauti.

Didelė aferą valstybės monopoly

Krim. policija Kauno valstybinio monopolio sandėly susekė didelę aferą. Kiek tikrai padaryta nuostolių, kol kas visai nepasisekė nustatyti, tačiau turimi daviniai rodo, kad jų bus nemažiau kaip 200.000 litų.

Tardymą veda krim. policija su visu smarkumu. Daromos kratos, areštai, nauji sekimai, jų tarpe ir sandėlio tarnautojų. Tuo tarpu aikinamos vietos tos aferos aplinkybės. Greitai bus žinoma ir visos to nusikaltimo smulkmenos.

ŠVĖDASAI. Prieš kurį laiką du miestelio jaunieji gerai susidaboję ir ruošėsi vestuvėms. Jau viskas tarytum buvo tvarkoje, jaunikis gavo 700 lt. kraičio ir paskirtą dieną atvyko su „svotais“ pas jaunąją į „šliūbą“. Iš čia greitai nuvyko neva į paštą reikalo atlikti ir, auronai, jo nesulaukia ir po šiai dienai. Matyti šelmui terūpėjo šimteliai.

Rengiasi surasinet zeme

Ministerių Kabinetas rašo įstatymo sumanyką žemei surasineti. Kas žemę slėps, tas einant tuo įstatymu būsiąs baudžiamas 500 lt. arba 3 mėn. kalėjimo.

SUSIRGIMAI dėmėtąja šiltine mažėja. Šiuo tarpu įregistruota tik vienas kitas naujas susirgimas.

Ir toki dalykai dar galimi

Klaipėdos kraštas nors jau nuo 1923 m. sudaro neatskiriama Lietuvos dalį, vienok dar pasitaiko tokių dalykų, kurių ir suprasti negalima. Pavyzdžiui, Klaipėdos krašto ūkininkas atvyksta į Kretingą, Gargždus ar kur kitur į turgus ir atsigabena gyvulį parduoti. Pusė bėdos, jei pasiseks parduoti. O jei nepardavė, tai grįždamas namo tas buvusis „nedielymos“ Rusijos ir kazerinės Vokietijos siena jis turi už tą gyvulį tam tikrą muitą sumokėti. O būva, kad jo gyvulys pripažįstamas jau nebe jo ir tada dar daugiau vargo. Tai tokie dalykai darosi.

GENEROLAS DAUKANTAS skiriamas Lietuvos generaliniu konsulu į Rio de Janeiro, Brazilijoje. Buv. konsulas Daugavpily Gaučys skiriamas konsulu į Buenos Argentinoj.

KLAIPĖDOJ išrinktas naujas miesto seimelis. Iš 20 tūkstančių, turinčių balsą teisę, balsavo 15 tūkst. Lietuviai laimėjo tris naujas vietas.

KARO MUZIEJAUS sodnėjų lankant, nustatytas nedidelis mokestis, nuo kurio paliausuoti kariškiai, policija ir lietuviškie tautiškie rubais apsirėdę.

KAUNAS AUGA, kaip piragas ant gerų mielių. Gilžiniškai išaugo Žalioji Kalnas, jį seka Aleksotas, Vilijampolė ir Šančiai. Jei taip greitai statysis, — tai netrukus bus Garliava, Raudondvaris, Karmėlava ir Rumšiške Kauno priemiesčiais: Kaunas bus, kaip Londonas — 6-7 mylių miestas!

Jauni plėšikai

Kovo 20 d. Rokiškio apskr. Kamajų val. plėšikai J. Jasinevičius ir E. Jurkevičius, abu 17 met. amžiaus, prisiskaitę šlykščių knygų (romanų), leidosi plėšti apylinkės gyventojus. Plėšikai vos tesuspėję apiplėšti tik keliatą gyventojų, tapo policijos užpulti ir suimti. Suimant plėšikai gerumu nenorėjo pasiduoti, bet visą laiką atsižadė. Todėl plėšikas Jurkevičius nukautas vietoje ir antrasis — Jasinevičius sužeistas. Taip pat sužeistas ir policininkas Gilyš. Plėšikai kilę iš Kauno. Juodu dar lankydavo baurius kinematografus.

„G.“

RAMONISKĖS, Vieksnių v. Vokiečių okupacijos laikais buvo mūsų kaime per upelį Uogį pastatytas medinis tiltas. Bet iki šiol tilto dar nieks netaisė ir jis baigia griūti.

Vienas ūkininkas anksti rytą važiavo į malūną ir nežinodamas, kad tiltas sugriuvęs, drąsiai ant jo užvažiavo ir arkliai bematant susmuko. Kadangi buvo dar taip anksti, kad visi kaimo gyventojai miegojo, žmogui buvo daug bėdos ir vienas negalėjo vežimo su arkliais išgelbėti. Pradėjus balsiai šaukti, atbėgo keli vyrai ir arklius pasisekė išgelbėti.

INDIJA AUDRŲ SŪKURY

Jau keleta šimtmečių kaip Anglijos vikingai užėmė Indiją, kurią ir po šiai dienai valdo Anglijos imperijos valdininkai su vice karalium priesaky. Anglų visoje Indijoje yra vos 100 tūkstančių ir ta saujalė, sulyginus su 400 milijonų indusų tauta, kanuolių ir durtuvų pagalba valdo ir eksploatuoja anglų kapitalistų naudai tokią milžinišką šalį. Todėl Indija skaitosi Anglų imperijos karunos gražiausiu deimantu. Indijos gyventojai susideda iš įvairių tautų ir rasų. Jų yra apie 70. Kiekviena tautelė turi savo kalbą ar tarmę. Kiekviena tautelė turi savo tikybą. Tikybų yra, kurios draudžia užmušti mažiausią vabalėlį, bet yra ir tokių, kurios liepia aukoti dievams žmones. Bendrai indusų tikybos labai fantastiškos ir fanatiškos. Toms tautelėms vadovauja jų kunigaikščiai, maharadžai vadinami, kurie tankiai veda kruvinas kovas su kitų tikybų tautomis. Daugiausiai indusų tikybines kovos būna su mohometonais, kurių Indijoje yra apie 70 milijonų. Indija yra vergijos ir baudžios kraštas. Ten gyventojai suskirstyti į arti poros desėtkų luomų. Aukščiausiais pilnateisiais žmonėmis skaitosi tik maharadžai (kunigaikščiai) ir dvasiškiai, kiti visi pilnų žmogaus teisių neturi.

Žemiausia kasta (luomas) skaitosi perijų vergų, kurių yra virš 60 milijonų. Jie nesiskaito žmonėmis ir kiti indusai skaito sau už gėdą su jais net kalbėti. Niekur nerasi tokio didelio skirtumo tarp turuolių ir darbo žmonių kaip Indijoje. Greta puikiausių maharadžas perlais ir auksu išdabintomis rūmų ir auksine skarda dengtų bažnyčių, stovi iš šakų nupintos perijų lindyinės, kur ant grynos žemės guli su-

sigrūdusios vargšų indusų šeimos. Kiti ir tokių patogumų neturi, bet gyvena po atviru dangum. Perijai turi nešioti kastos ženklą kaktose. Su tuom ženklu indusai, neturi teisės naudotis technikos išradimais, net už pinigus negali nusipirkti tranvajaus ar gelžkelio bilietą ir turi visur vaikščioti pėčias.

Tas viskas dedasi „kultūringų“ anglų akyvaizdoje, kurie skaitosi dideliais demokratams ir visai nesirūpina tų skriaudžiamųjų 60 milijonų žmonių likimu. Būdami kultūringais ir turėdami visą valdžią savo rankose jau senai turėjo panaikinti tą blaivią klasinę nelygybę. Bet matyt jiems ne tas rūpi. Jie vartoja metodą „skaldyti ir valdyti“. Jie remia indusų ir mahometonų tikybines skerdynes. Jie taipgi palaiko radžių ir perijų tarpusavy kovas. Mat drumstame vandenyje vis greičiau žuvytę pagausi. Tai anglų Indijoje politikų pagrindas. Tačiau indusai pradeda suprasti anglų politiką, dėlto paskutiniiais laikais reiškiąsi didelis priešingus judėjimas. Anglų prekės boikotuojamos. Anglų valdininkai apmėtomi senais pantapliais. Žodžiu, anglas indusų tarpe virsta paniekos ir keiksmo žodžiu. Čia yra tautinis judėjimas, kuriam vadovavo dabar jau anglų valdžios suimtas Indijos filosofas Mahatma Ghandy. Jis nepripažįsta kruvinų kovų. Jis sako: asmens vardas yra tiek galingas, kad gali tiesios galia nuveikti ginkluotus priešus. Jis priešingas Europos civilizacijai, nes ji atnešanti žmonėms tik žalą ir be-reikalingas aukas, paniekina žmonių idealus ir jausmus, mašinų pagalba atima žmogaus kurybos džiaugsmus, žmogų paverčia mašina. Jo idealas laisva indusų tauta. Jis yra didžiausias priešininkas kapitalizmo

ir nelygybės. Dėlto jis turi daugiau pasekėjų ir yra didžiausias Indijos autoritetas. Nors jis šaukė savo tautą prie pasyvaus pasipriešinimo anglams, butent: nepirkti anglų prekių, nemokėti mokesčių ir tt. Tačiau anglų valdžia matydama pavojingą savo priešą ir pasistengė jį pašalinti iš indusų tarpo. Jis liko suimtas ir išvežtas į tolymą kalėjimą. Bet tas dar labiau sukirsino indų tautą ir jo M. Ghandi sukurtas pasiliosavimo sukurs užima vis platesnes ir platesnes indų tautos mases. Pasipriešinimas anglams pasyvus virsta aktyviu ir vietomis tai šian tai ten reiškiąsi tikras revoliucinis judėjimas. Jau nekartą įvyko masinių kruvinų susirėmimų indusų su anglų policija ir kariuomene. Yra nemažai žmonių aukų. Tai vis barbulai, kurie pranašauja pilną užvirimą visos Indijos revoliucinio katilo. Dėlto Anglijos kapitalistai, matydami, kad sprūsta iš jų rankų gausaus eksploatavimo šaltinis, reikalauja savo vyriausybės imtis griežtų priemonių tam judėjimui nuslopinti. Tačiau, kaip girdėt, Macdonaldo vyriausybė tais siūlymais vadovaujantis nenori, bet ieško demokratinį būdų susitaikinti su indų tauta.

J. RYLSKIS.

P. S. paskutinėmis žiniomis Indijos tautos judėjimas jau dalinai keičiasi klasiniu ir eina kovos netik su Anglijos imperializmu, bet ir perijų su radžių ir maharadžų šalininkais.

J. R.

Mirė Fritijofas Nansenas

69 metų sulaukęs mirė vienas iš žymiausių šių laikų žmogus Fr. Nansenas. Jis yra nedidelės norvegų tautos žmogus, davusios žmoni-

jai nemažą žymių tyrinėtojų ir rašytojų. Jau jaunystės dienas Nansenas paskyrė Šiaurės tyrinėjimui, parodydamas čia savo begalinį vyriškumą, nenusilenkusį jokioms kliūtim, gilų žinojimą, valios ir minties aiškumą. Nansenas padarė kelias keliones į Šiaurės Ašigali, kurios jam nupelnė pasaulinę garbę ir pagarbą.

Toliau Nansenas užsiėmė grynų mokslu ir politiniu veikimu. Norvegijos paskirtas atstovu į Tautos Sąjungą, visą savo energiją jis paskyrė taikos ir silpnųjų pagalbos reikalui. Jo pastangų ir patvarumo dėka buvo išgelbėti nuo visiškos pražūties armėnai. Kai Rusijoje siautė badas, jis sugebėjo suorganizuoti didelę pagalbą badaujantiems ir įkūrė Rusijoje keletą pavyzdinių žemės ūkio kolonijų. Pagaliau, jam tarpininkaujant, tapo sutvarkytos rusų ir kitų emigrantų reikalas (įvesta be tėvynės gyvenantiems vadina-mieji Nanseno pesai, su kuriais galima gyventi visose valstybėse, išskiriant Lenkiją ir Lietuvą).

Pastaruoju laiku Nansenas ruošėsi dalyvauti ekspedicijoje orlaiviu į Šiaurės Ašigali, bet mirtis amžinai užmerkė akis šitam vyriškam ir žmones mylinčiam žmogui.

„SOCIALDEM.“

Imperatorius ir zydai

Austrų imperatorius Pranas Juozas buvo gerai susipažinęs su Galicijos žydais, kurie labai jį gerbė. Jie imperatorių savo tarpe vadindavo—„Efraim Josel“. Kartą imperatorius aplankė kalėjimą. Kiekvieną kalinį žydą jis klausinėjo, už ką pastarasis sėdi kalėjime. Visi teisinosi ir tikrino jie esą nekalti. Ir tik vienas žydas prisipažino:—Aš pavogiau arklį.—Prievažide—tarė imperatorius—išleiskite šitą vyrą. Jis vienas vagis ir gali ištvirkinti visus tuos niekuo nekaltus žmones.

Atkastas miestas

(TASA)

Dviupio kultūra visų seniausia iš šiandien žinomų kultūrų, nes kai Egiptas dar tik baigė barbarizmo laikus, Eufrato paupio turėta jau senoka sumerų kultūra. Sunku tiksliai spręsti apie tokios žilos senovės kultūros amžių, apytikriai įimdama ir pasiremiamas paskutiniiais kasinėjimais, L. C. Wolley jai priskaito apie 5000 su keleta šimtų metų. Nuostabūs, kaip mano, karalių kopų kasinėjimo rezultatai gali padaryti kuonė tikrą perversmą Senojo Babilono, jo kultūros ir meno pažinimui ir kitais pagrindais pagrįsti tos šalies kultūros istorijos mokslą.

Jau pats kapų statybos būdas kasinėtojams sukėlė didelį nusistebėjimą. Kadangi toj vietoj nesant akmenų kapų dalys vis dėlto buvo pastatytos iš akmens, kurį reikėjo gabanti kokius km. tai tenka spręsti apie statytojų didelį išlaidumą ir energiją. Dar labiau nustebė kasinėtojai, kai milžiniškų kapų viduje pamatė kolonas ir taisyklingus skliautus iš plytų—vadinasi, tokias statybos formas, kurias iki šiol laikė žymiai vėliau atsiradusias.

Nuostabūs ir daiktai karalių kapuose rasti. Ten, kaip kokiuose sandėliuose, rasta įvairių įvairiausių brangenybų, sudėtų palaidotiems karaliams, kad šie galėtų jais pasinaudoti „aname pasaulyje“. Čia įvairūs puodai, puodynės, lėkštės, taures, laibos taurelės, visa tai pagaminta ar iš įvairių mineralų, ar iš vario, sidabro su rankepomis iš žydrjojo akmenėlio (lapis lazūri); čia 60 cm. ilgumo sidabrinis laivelis, auksinis šalmas, ietys, vilyčios ir

stulgiai, kurių rankenos gražiai papuoštos auksu ir sidabru. Kai kuriuose kapuose, matyti, jau pabuvota ir pasirausta plėšriųjų rankų; kiti, pav., garsus karalienės Šub-ad kapas, išvengė gobšių rankų ir po 5 tūkstančių metų byloja mums apie anų laikų gyvenimą, papročius, ypač laidojimo papročius ir kt.

Kambarys, kur palaidotas karalienės Šub-ad kūnas, tikras brangenybų sandėlis. Nieko nepagalvėta bedvasios karalienės kūnui papuošti ir ją visu kuo „anam gyvenimui aprūpinti“. Puikus apsiaustas, perlais ir brangiais akmenimis nusagstytas ir auksu išsiūtas, dengė jos kūną. Auksas ir žydrasai akmenėlis puošė jos galvą (iš auksinių lapų vainikas) kaklą ir rankas.

Kaip karalienės Šub-ad, taip ir kitų karalių kapuose randama daug žmonių ir klek mažiaugyvių (jaučių ir asilų griaučių). Tikslūs tyrinėjimai verčia spręsti, jog tai karalių rūmininkų, tarnų, sargų ir vergų—vyrų ir moterų—griaučiai, kurie, ne kitaip, buvo paaukoti ar, greičiausiai, patys pasiaukoję eiti su savo valdovais į „aną pasaulį“ ir ten jiems ištikimai tarnauti. Vienam gana didokam (10 per 7 m.) vieno karaliaus kapų kambaryje buvo rasta ne mažiau kaip 59 žmonių liekanos. Iš čia pat gulinčių daiktų, ginklų, šalmų, papuošalų ir kt. galima spręsti, kas jie buvo. Ikinkyti jaučiai taip pat turėjo likti šalia mirusiojo karaliaus. Aplink karalienę Šub-ad amžinu miegu užmigdyta jos, kaip tik mokėjusios puošti, pasipuošusios rūmininkės; čia rasta ir

kanklininkė su savo instrumentu, gal tiek kartų linksminusi ar švelniais garsais raminsi savo valdovę.

Mums, kitos kultūros, kitų įsitikinimų, kitos moralės žmonėms, tatau atrodo be galo nežmoniška, žiauru, barbariška ir baisu. Taip. Bet senovėj žmones aukota ne tik sumeriečių, bet ir daugelio kitų to kultūros laipsnio tautų. Juk kad palenktų, dažniausiai, žiauriai dievybę, kad ką nors iš jos išmeltų, kuo nors ją sujudintų ar patenkintų, reikėjo brangių ir įspūdingų aukų. Juk ir krikščionybėje turim ryškų ir centrinį dievo žmogaus aukos pavyzdį, kuris čia, tiesa, tėra tik simbolis, bet tos aukos kilmė, be abejo, eina iš tų laikų, kada toji auka buvo joks simbolis, o tikras faktas. O sumeriečiams jų karaliai bei karalienės, matyti, buvo dievybės, kurias jų artimiesiems tarnams reikėjo lydėti ir į „aną pasaulį“. Naujaisi iškase-nų tyrinėjimų duomeys verčia teigti, kad visi šie valdovų palydovai į „aną pasaulį“ savo noru ir džiaugsmingai eidavo mirti, išgerdami nuodų, kad tik galėtų ir ten, „anam pasaulyje“, tarnauti, jei jau ne savo dievui, tai bent valdovui, visagalam viešpačiui. Toks pasiaukojimas, matyt, buvo laikoma didele garbe. Tokiam papročiumi, be abejo, turėjo padėti ir pomirtinio gyvenimo malonioj šviesoje vaizdavimasis, nes kaip egiptiečiai, taip, matyt, ir sumeriečiai, šį žemiškąjį gyvenimą vaizdavos kaip erškėtingą ir sunkų kelią į „aną geresnį pasaulį“, kur išrinktiesiems gyvenimas šalia dievų vienas malonumas—reikią tik užsipelninti tą pomirtinį dangų ar rūjį. Juk ir mus, gyvenančius radio ir avacijos amžiuje, mūsų tikybininkai tebemoko tikėti aną pasau-

lį pagal nuopelnus ir išrinktiesiems ir pasmerktiesiems esant, tai ko benorėti iš anų primityvios kultūros žmonių.

Daug būta tautų, kultūrų, civilizacijų. Apie jas šiandien tesprendžiama tik iš jų palikimų. Tų senovės civilizuočių tautų, galim sakyti, šiandien nebeturim: Nilo slėnio, Egejaus salų, Atikos, Mažosios Azijos pakraščių ir kt. istorinių šalių gyventojai šiandien nė kiek mūs nestebina savo gyvenimu, savo kultūra, kūryba, o Mesopotamijos slėny pirmiau čia gyvenusių tautų šiandien nė vardo nebeliko, jų matomus kultūros pėdsakus smėliu užpustė.

Netenka abejoti, kad ir mūsų kultūra bei civilizacija nėra paskutinė, po jų eis kitos jaunesnės kultūros bei civilizacijos ir, kaip kad mes šiandien nustebę žiūrinėjam iškasenas iš kapo, kur prieš 5000 m. galvas linguodami, kur nustebę, kur šypsodamies, žiūrinės ir mūsų kultūros liekanas: dausakopių ir rūdžių suėstų šarvuotųjų griaučių 40 cm., patrankų vamzdžius, tyrinės „Faust“; Bethoveno sonatų fragmentus, šypsodamies, kaip iš mažų vaikų,

Argentinoj

Pesas krinta

Paskutinėmis dienomis pastebima staigus Argentinos peso kritimas. Jau dabar, sulyginus su normaliu kotiravimu 15% žemiau. Pernai padėjusieji bankai pinigų, dabar turi nuostolio apie 150 pesų nuo tūkstančio. Kapitalistam tas mažai ką reiškia, bet darbo žmonėms didelė skriauda.

Naujas liaudies universitetas

Grupė Buenos Aires profesorių, suorganizavo laisvą aukštųjų mokyklą Buenos Aires mieste. Kol kas veikia keturi fakultetai: Gamtos mokslų, Socialiųjų visuomenės mokslų, Filozofijos, Literatūros ir Meno. Užrašyti galima universiteto kanceliarijoj, gatv. Belgrano 1752. Paskaitas skaitys vietos universiteto profesoriai.

„Zvi Migdalistas“ gaudo

Neseniai susekus vietos policija baltos vergijos prekiautojų organizaciją „Zvi Migdal“ vadinamą. Dabar vis pagauna tos organizacijos agentų. Ta didelė organizacija, kuri turėjo savo skyrius visuose Pietų Amerikos ir Europos centruose. Tai Varšuvos žydų „organizacija“, į kurių nagus gal ir mūsų nevienu tautietė pakliuvo. Vieną „Zvi Migdalistą“ neseniai sugavo Paragvajū, kuris, manoma, bus atiduotas Argentinos valdžiai.

skaitys mūsų tikybinių iškilmųjų Vatikane ceremonijų aprašymus bei žiūrės jų atvaizdavimą ir ne mažai visu tuo, o ypač mūsų kultūros bei civilizacijos prieštaravimus stebėsis. Jiems, kritiškai pro 50 amžių laikotarpio žmogijos patyrimą žiūrint į dabartinių žmonių tikybinių iškilmųjų Vatikane (Romoj) ar kitur ceremonijas, jos atrodys ir vaikiškos ir naivios, ir barbariškos, ir vergiškos, kaip kad mums šiandien atrodo nežmoniškas, beprasmiškas ir žiaurus tikybinis reikalauti kad savanoriškų žmonių aukų palydint savo valdovą į „aną pasaulį“.

„KULTURA“

DIDZIAUSIAS PERLAS

SHANGHAI, Kinija Vienoj krautuvėj čia išstatyta pardavimui perlas, kuris savo didime ir svarume neturi lygaus ant visos žemės. Sveria 663 karatus. Norima už jį gauti \$1,500,000.

MUS PRASO

P. J. Jokubaitis mus prašo pranešti Visuomenės žiniui, kad skleidžiami blogos valios asmenų įvairūs gandai, deskredituojanti jo asmenį ir jo agentūrą „Shipping Agency“ yra be pagrindo.

REDAKCIJA.

Paieskau

Antano Žasino neseniai atvykusio iš Lietuvos, paeinančio iš Gruzdžių valsč. Daujočių kaimo. Yra laiškas jo vardu pas K. Vaitekūną. Malonėkit atsiimti.

Pirma Argentinoj lietuviska Dantų

Laboratorija „PRIMA“

Daro įvairius dantų darbus. Dirba dantis iš purcelėno, auksu, platinos ir t. t. Aukso dantys nuo 8 pesų, balti dantys nuo 3 pesų. Priima kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. Sekmadeniais nuo 9 iki 2 v. dien. CASEROS 445, dep. 17, Buenos Aires. Tramvajai iš Pineyros 102, 104, 106 ir raidiniai; iš Retiro 28 18; iš Avellanedos 21 ir 22; iš Puente Alsina 47. Atvažiuosius iš provincijos dirbama be eilės ir kogerčiausiai. Darbas garantuojamas.

APIE VISKA

Del ko plaukai auga tirsčiau ant galvos, nekaip ant kitų kūno dalių

Mokslininkų nuomone, žmogaus protėviai buvę plaukuoti kaip beždžionės. Žmogus pamažu netekęs savo plaukų, matyt, benešiodamas drabužius, kuriems esant kūnas nereikalingas plaukų. Plaukai ant galvos dar ir dabar žmogui naudingi, nekaip kitai kuriai kūno daliai. Mat, apvalkalas buvo anksčiau išrastas už kepurę. Štai delko plaukų užsiliko ant galvos daugiau, kaip ant kitų kūno dalių.

Kodel barzda auga tik vyrams

Labai galimas daiktas, kad tai irgi yra evoliucijos padarinys. Vyrai priešistoriniais laikais užsiimdavo daugiausia medžiokle ir daugiau už moteris buvo blogame ore. Taigi vyrams ir išliko daugiau plaukų ant kūno, kadangi jie buvo jiems naudingi. Bet šis spėjimas ir yra tik spėjimas. Kai kurių vyro ir moters kūno skirtumų priežastys yra dar neišaiškintos.

Del ko žmonės, stovintieji einančiame vagonė, pasvyra pirmyn ūmai sustojus vagonui

Čia veikia inercijos dėsnis. Tie žmonės yra eję drauge su vagonu. Stojant vagonui jų kūnas dar veržiasi pirmyn. Inercijos dėsnys yra tas, kad daiktai ramiai stovintieji, turi palinkimą laikytis ramiai, o daiktai judantieji turi palinkimą judėti, kol jų nesustabdys kokias priešingą jėgą. Tai antras įžymusis judėjimo dėsnys, nustatytas Njutono.

Is kur atsirado cukrus

Senovės Europoje nieks nežinojo apie cukrų. Saldino tuomet medumi. Saldino tuomet medumi. Pirmiausiai cukrus pradėta dirbti Kinijoje ir Indijoje. Europoj cukrus pir-

mą kartą pasirodė X amžiuje po Kristaus. Cukrų Europon, kaip ir daugelį kitų Rytuose prekių atnešė arabai, kurie pirmieji, Ispanijoje ir Sicilijoje užvedė cukrines plantacijas. Kai XVI amžiuje buvo atrasta Amerika, tai Brazilijoj ir kitose Pietų Amerikos dalyse tiek daug buvo užvesta plantacijų, kad Europon buvo gabenama cukraus net per daug.

Lietuvoje, kaip žinome, ilgas amžius buvo laikoma dideli bitynai ir išdirbama daug medaus, kuris ir atstovavo cukrų.

Ir tik vėliau, kariaujant Lietuvai su kryžuočiais, buvo pargabenta Lietuvon pirmą kartą cukraus, kuris nuo to laiko ir pradėta vartoti. Žinoma, ne visi jo galėjo, nes cukrus buvo labai brangus.

XVIII amž., sužinota, kad cukrus galima daryti iš burokų. Nuo to laiko imta sodinti cukriniai burokai, statyti fabrikai, ir tuo būdu visoje Europoje cukrus pamažu pavadavo medų, nors ir medus nenustėja savo reikšmės.

Lietuviai Brazilijoj

Ekonominis Brazilijos gyvenimas paskutiniu laiku žymiai pablogėjo. Del to emigrantų padėtis nepaprastai pasunkėjo. Konsulatas apgultas norinčių grįžti į Lietuvą.

Tenka pažymėti, kad iš visų Pietų Amerikos kraštų, Brazilijoj emigrantų gyvenimas yra sunkiausias, kad ir dėl nepakenčiamų klimatinų sąlygų.

Lietuviai Sovietų Rusijoje

Apie Lietuvos gyvenimą Rusijoje kelia žinutes sužinome iš bolševikų Minske leidžiamo lietuvių kalba laikraščio „Raudonasis Artojas“. Viena jo num. kviečiami lietuvių darbininkai ir valstiečiai, aukoti lietuviškojo orlaivio statymui Sovietų armijai. Apgailėstauja-

ma, kad lietuvių kolonija mažai tuo reikalu domisi. Gomely esą 500 darbininkų lietuvių, bet aukų iš jų ne kapeikos negauta. Tas pats esą ir Ukrainoje, kur lietuvių 7000. Laiskraštis mano, kad visas sumanymas galys nueiti niekais, o tas lietuvius socialistų akyse baisiai pažemintų.

Malkove buvęs lietuvių jaunimo susirinkimas, kuriame protestuota prieš nubaudimą mirtimi Lietuvoje 2 komunistų. — Kučinsko ir Kontauto.

Vienamė laikr. numerį kviečiama Petrapily gyvenantys lietuvių grupuoti į Karolio Poželo vardo klubą, kad klubo reikalams išgavus vieną iš katalikiškų bažnyčių.

Vasario m. Maskvoje įvyko laikraščio korespondentų ir skaitytojų konferencija, kurioje dalyvavo 63 asmenys. Ginčuose buvo smerkiama laikraščio kryptis, kuri esanti permažai komunistinė, nevaranti klasinės kovos lietuvių kolonijoje, nedaug užpildinėjanti dvasiškumą, permažai atvaizduojanti lietuvių darbininko padėtį. Redakcija pasižadėjusi visus irikumus prašalinti.

Is Čiornos Padynos (Pavolgė) pranešama, kad ten lietuvių kolektyvizavimo darbas gerai sekasi ir lietuvių jame dalyvauja.

Miestely Bobri buvęs lietuvių valstiečių suvažėjimas, kuriame išreikštas pageidavimas vietinę bažnyčią uždaryti, paskyrus ją kitiems kultūros reikalams.

Vedybos Indijoje

Indijoje, esant karštam klimatui, žmonės greičiau bręsta ir miršta. Jau nuo senovės ten žinomas jaunų vaikų vedybos. Statistika rodo, kad daug vedusių turi po 5 metus. Žinoma, toki jaunavedžiai negali sudaryt šeimos, jie gyvena pas tėvus ir, tik sulaukę 16 metų, jie turi kartu gyventi. Paskutiniu laiku Indijoje išleistas įstatymas, kuriuo gali vesti sulaukę 16 metų berniukai ir 15 metų mergaitės. Šis įstatymas beveik atitinka vedybų amžių Europoj, bet jis sukėlė indų tautoj pasipiktinimą.

Likvidacija 1930

Kaina po 30 centavų

Skubėkite užsisakyti

ARGENT. L. BALSŌ Administracijoj
CASEROS 445, Buenos Aires

LIETUVISKAS VIESBUTIS
IR RESTORANAS NAUJAS INTERNACIONALAS

L. N. Alem 1054-54

Patogi vieta šeimynoms ir pavieniams. Turtingas įvairių dešrų ir likerio pasirinkimas. Erdvūs ir švarūs kambariai šeimynoms tik 2 p., lovos nuo 80 c. iki 1 p. Šis namas randasi 3 kvadros nuo Retiro. Kalba lietuviškai.

TAKARI & KARVARO.

Knygynas "Dainava"

CASEROS 445, dep. 17,

BUENOS AIRES.

GAVO SIAŠ KNYGAS

Juokų kalendorius 1930 mt.	0,50	16 Kristų	0,75
Brazilijos kalendorius	0,50	Parinktos Jovaro eilės	1,00
Juokų milteliai,	0,50	Lietuvių kalbos gramatika	2,50
Aukso žirgas	3,50	Aukso veršis	1,00
Mažas kišeninis kalendorius	1,00	Barbora Ubrika	2,00
Keplos kančios	0,60	Klystantis lapas	3,00
Kandidas	2,00	Vincas Kudirka	1,50
Paskendusis Varpas	2,00	Pasaulinės literatūros istorijos vadovėlis	2,00
Pavydas	2,00	Lietuvos istorija	1,50
Lietuvių tautinė ideja istorijos šviesoje	1,00	Pirmoji pagelba nelaiminguose atsitikimuose	1,00
Nuodėmingas angelas	1,00	Pritrūko kantrybės	0,20
Varpininkai	0,50	Valstybė ir jos istoriškasis vaidmuo	0,75
Pikų dama	0,50	Lietuvos inteligencija	0,50
Ubagėlis	0,30	Geriau vėliau, negu niekad	0,50
Buridno asilas	2,00	Apie turty išdirbimą	2,50
Svetimas dievas	2,00	Zydų likimas Gudijoje	0,50
Audėjai	2,00	Zemaitės gyvenimas	0,30
Salaputris	0,60	Žmogus kepliuskis	0,70
Otelo	1,50	Girinis (Cechoro)	1,50
Piršlybos	0,60	Pasaka apie Adomą ir Jievą	1,00
Siaurės karžygiai	1,50	D-ras Jonas Sliupas	0,20
Palaidūnas	1,00	Sveiki Lietuvoje!	1,00
Vyšnių sodas	2,00	Silkinė suknelė	2,00
Simukas ir Magdutė	0,50	Ir eikim Lietuvos keliu...	0,50
I mokslą	0,50	Krikščionybė ir darbininkai	0,30
Ganta ir jos reiškiniai	1,50	Kaip susikūrė Jungtinės Amerikos Valstybės	1,50
M. Lermontono raštai	2,00	Išsivystymas vaisiaus gyvūnų	0,75
Centakavo stebuklingumas	1,00	Amžinasis klausimas	0,50
Vaišės Jezaus Kristaus	0,60	Biologija	2,00
Pejimas organiško svieto	2,00	Jaunas matininkas	1,50
Skaitymo vadovėlis	1,00	Jaunasis dailėdė, rankvedis kaip dirbti įvairius baldus	1,00
Laukuose	0,75	Minyškos Marijos meilės laiškas	2,00
Socializmas visuomenės idealas	1,00	Jaunas rašytojas	1,00
Biblija arba visas švento rašto senas ir naujas įstatymas, gerai įrišta	3,50	Ivairūs laiškas su eilėmis ir padošimais po	0,15
Ko mums reikia pirmiausia	2,00	Išsirašant knygas reiki pridėti per-	
Pedagogijos istorija	2,00	laidoms nuo kiekvieno peso po	0,20
Poezijos ir prozos vaizdelis	2,00		
Sidabrinis kryželis	2,50		

Kas nori sužinoti daug naudingų paslapčių, tas teskubi užsisakyti naujai leidžiamą knygėlę „ZMONIŲ LYTIES GYVENIMAS“, kuri iš anksčiau kainuos su prisiuntimu į namus tik 50 centavų. Išėjus bus žymiai brangesnė. Jau spausdinama; išeis šm. birželio mėn. ir visiems „Argentinijos Lietuvių Balso“ prenumeratoriams bus pasiūsta veltui. Skubėkite užsisakyti.

CASEROS 445 dep. 17, Buenos Aires.

„Argentinijos Lietuvių Balso“ ADMINISTRACIJA.

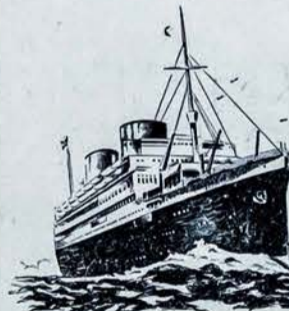
Liétuviai

Jeigu norite keliauti patogiai; greitai ir pigiai su milžiniškais laivais Bendrovės „LA MALA REAL INGLESA“ (Royal Mal Line) kreipkitės pas

Puente Hnos

Reconquista 330, Capital

Vienintelė agentūra galinti suteikti kelionę pigiausiomis kainomis ir patogiausiomis išsimo-kėjimo sąlygomis.

Sveikatos šaltinis yra geri dantys!

Atsargus žmogus saugoja savo sveikatą, darydamas kas sesis mėnesius dantų reviziją—

DANTU KLINIKE „MODELO“

Direktorius Dr. Muchnik

Santa Fe 3311

Buenos Aires

Clinica Médica Hungaro-Argentina

Dr Kovacs

BRASIL 869 Bs. Aires

Direktorius: Dr. S. Scavone, Prof. Dr. Baliña pagelbinis medikas

Vidurinės-Moterų-Odos-Veneros

606 SIFILIS 914 Kraujo Ligos

BLENORAGIJA isgydoma greit ir galutinai

KONSULTAS \$5 GYDYMAS \$1

N. Salvezanas įleist \$5.- × Merkurius įleist \$3.-

Bismutas „ \$3.- × Trypatlavinas \$3.-

PRIIMA: nuo 4 iki 9 v.; Sventadieniais: nuo 9 iki 12 v.

NAUDOKITĖS TRUMPA PROGA

Lalvakortes parduodame

Pigiausia Visokios Konkurencijos

Pigus ir skubus persiuntimas pini-

gų telegrafu tik 1,50^{ml}/_n

DEUTSCHE SCHIFFSAGENTUR
SAN MARTIN 469

UZ 60 PESŪ

galite atsikviesti savo draugą is Lietuvos, o likusius mokėsite po 20 pesū mėnesiui,

kuomet jūsų draugas jau bus Argentinijoje. Pigiausios laivakortės ant didžiausių laivų. Kompanija veikia nuo 1910 m. Naudokitės proga; klauskite žinių Lietuvių Skyriuje.

Compañia Internacional de Viajes

San Martin 56, Buenos Aires (Pusė kvadro nuo Plaza Mayo)

Kam gi tie burbulai

P. Jono Jokubaičio „Pietų Amerikos Naujienų“ 27 nr. patalpinimas p. K. Norkaus laiškas, kuriame rašoma, kad pastarasis vadovavęs, pirmininkavęs visam Buenos Aires lietuvių judėjimui ir nuo jo priklausė buvusi laikraštis „Balsas“. Tik iš kur tai išlindo koks tai nenaudėlis S. Štabinskas ir capt! pagriebė „Balsą“ su visais „aktyvais“, p. Norkų nustūmęs nuo visuomenės darbo ir visam dalykui kaput... Tai taip atrodo trumpai suglaudus to viso laiško fabulą.

Aš nemėgstu bereikalingai save teisinti ir atsakinėti į uerintus puolimus; bet kadangi čia mane liečia, tai pasistengsiu paaiškinti. Apie pirmiau „Balso“ leidimą neminėsiu, tik pradėsiu nuo atsisakymo redaguoti p. A. Vilčinskui.

1927 spalio mėn. 21 d. įvyko D-jos „Lietuva“ narių visuotinis susirinkimas. Liko išrinkta nauja valdyba susidedanti iš p. p. Bandžio, Jesiukyno, Paliuko, Steponaičio ir Štabinsko. Pasibaigus susirinkimui, padarėm valdybos posėdį, kuriame pasiskirstė pareigos ir pakvietėm už atlyginimą, šimtą pesų mėnesiui, p. K. Norkų redaktoriūm. Laikraštis tuomet buvo leidžiamas retatoriūm. Tai vargais negalais išlaidas padengdavo, bet skolas už retatorių ir rašomąją mašinėlę neturėjom iško mokėti. Skolų buvo už retatorių ir rašomąją mašinėlę 700 pesų ir už popierį 300 pesų. Reiškia viso 1000

pesų. Bendrovė „Camona“ skolų reikalavo, bet vis šiaip taip atsiprašydavom palaukt.

„Balsą“ atspausdindavom ir sulankstydavom savomis jėgomis. Daugiausia prisėjo dirbti mudviem su Antanu Bandžiu, nes arčiau „Balso“ gyvenom.

Nors labai ekonomijom, bet mūsų pajamos vistiek išlaidų nepadengdavo. Skaitytojų apsimokėjusių prenumeratas turėjome virš šimto. Negalima tvirtinti, kad tuomet „Balsas“ buvo labai populėrus, nes prenumeratų skaičius tam prieštarauja.

Lapkričio 18 d. D-jos „Lietuva“ visuotinis susirinkimas, kuris atsisakė toliau „Balsą“ leisti ir išuėšė sekančią rezoliuciją (Balso“ nr. 46): „Lapkričio 18 d. 1928 m. Visuotinis Pietų Amerikos Draugijos „Lietuva“ narių susirinkimas išsklause valdybos pranešimą apie „Balso“ leidimą konstatavo, kad laikraščio leidimas draugijai nepakeliama našta, del to draugija atsisako toliau leisti ir perduoda savo buvusiai valdybai p. p. Paliukui, Steponaičiui, Jasiukynui ir Bandžiui su visomis skolomis ir turtu, kad jie rastų galimybę toliau leisti „Balsą“.

Naujieji leidėjai nepriklausomai nuo D-os „Lietuva“ leidžia „Balsą“ perimdami draugijos turtą ir skolas, dvigubai didesnes už esamą turtą.

Tuomet stengėmės organizuoti „Balso“ Bendrovę, kuri, sudėjus pi-

nigus, galėtų leisti „Balsą“. Tos bendrovės organizavimas nevyko. Del to ieškojom lėšų laikraščio leidimui iš surengtų vakarų.

P. K. Norkaus iniciatyva buvo surengtos „Rygos“ viešbutį dvi vakarienės, kurios, galima sakyti, davė pelno tik viešbučio savininkui. Buvusio konsulo p. J. Skinkio iniciatyva buvo sukviesti visi vietos organizacijų atstovai ir išrinktas komitetas 16 vasario paminėjimui surengti. Komitetas liko išrinktas iš p. p. pirmininko S. Štabinsko, sekretoriaus Paliuko ir narių Jasiukyno, Kairo, Steponaičio. Komitetas iškilmes surengė. Aš būdamas pirmininku rūpinausi, kad būtų iškilmėse tvarka. Nors pats tvarkos daboti neturėjau laiko, buvau užimtas režiavimu tam vakarui veikal „Ašros Sūnūs“, grimavimu artistų ir sakymu prakalbos; todėl pakviėčiau administratoriaus pareigoms K. Norkų, kurį pažinau iš 1914 m. Vilniuje, kaip energingą administratorių, nes jis tas pareigas ėjo mano surengtuose 1914 m. Vilniuje trijuose vakaruose, tremtinių naudai.

16 Vasario vakaras davė, rodos, 270 pesų gryno pelno. Pelnas buvo paskirtas „Balso“ palaikymui. Todėl sumanėm „Balsą“ atiduoti spausdinti spaustuvėn. Tikėdamies gauti daugiau skelbimų ir prenumeratų. Spaustuvę suradom mudu su p. Paliuku. Atspausdinimas vieno numerio kainavo 100 pesų. Susirinkę pasitarėm ir žut-but pradėjom spausdinti, nuo 61 nr. spaustuvėj. Anot p. Paliuko, jei žut tai nors su triukšmu. Tuom kart Paliukas, berots, sutiko už atlyginimą būt „Balso“ administratorium ir dirbti atsidėjęs kiek bus galima. Reikia pripažinti, kad ir daug dirbo: ieškojo skelbimų, sutvarkė administraciją, perrašydavo mašinėlė raštus, šapirografu antrašus ir t. t.

Išleidus 62 nr. „Balso“, p. Paliukas pranešė, kad dalykai blogi, kasoje esą tik 37 p., iš kurių jam priklausė, rodos, 25 p.; skelbimų gauti greitai negalima. Kilo klausimas, „Balsą“ sustabdyti. Nutarėm susidėję išleisti paskutinį nr. ir laukt geresnės progos, P. K. Norkus tą nr. sutiko veltui suredaguoti.

Kovo mėn. „Balsas“ sustojo, o apie jo atgaivinimą ir leidimą nieks nė nemanė. Tuomet už dviejų mėnesių aš savo lėšomis išleidau dvisavaitinį naują laikraštį, pavadinamas „Argentinos Lietuvių Balsas“, kurį iki šiai dienai tebeleidžiu. Gi pirmuose nr. pasisakiau, kad jis nieko bendro su anuo „Balso“ neturi.

P. J. Skinkui pavyko susitikyt be teismo su „Camonos“ benve (jis buvo asmeniškai garantuotas). Pastaroji priėmė atgal retatorių, rašomąją mašinėlę ir rašomosios mašinėlės staliuką už 700 pesų. O 300 pesų už popierį, rodos, sumokėjo p. Skinkis. 308 p. skolą, už „Balso“ 104 prenumeratas, aš sutikau siuntinėti savo laikraštį. Tas išlaidas man žadėjo nors dalinai iš surengtų vakarų pelno. Buvo pora vakarų, bet davė nuostolius. Tuomet p. Skinkis, likviduodamas „Balso“ skolas, perdavė draugijai „Lietuva“ „Balso“ šėpą, suolus ir dvi kedės, o porą sulūžusių stalų ir dvi sulūžusias kedes paliko man, kad kiek nors atlygiut.

Visi „Balso“ baldai pirkti senų daiktų krautuvėj už 78 pesus; 1926 m. Tai galima spręst kokią jie vertę turėjo vartojant iki 1929 m. Buvusio „B“ izše likę 37 p., dar tebeguli Banke Holandes, Paliuko ir Steponaičio vardu, kuriuos reiktų išimti ir atlyginti p. Paliukui už administracijos darbus.

P. K. Norkus pats geriausiai žino „Balso“ bankrotą, nes paskutiniam 63 nr. pats atsisveikino su skaitytojais. Tai kam gi pūsti tuos burbulus. St. STABINSKAS

I. Neniskis

c. MEXICO 1945

Bs. Aires

Aš užsisakau tik pas I. NENIŠKI ir patariu kitiems, nes jis geriausias Buenos Aires lietuvis siuvėjas. Darbą atlieka moderniškai ir sąžiningai. Duoda išsimokėjimui. Turi didelį pasirinkimą visokių medžiagų. Kainos priėnamos.

VISI LIETUVIAI TURI SKAITYTI

„ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSĄ“

Jame tik gali rasti daugiausia įdomiausių žinių iš viso Pasaulio, iš Lietuvos ir iš Argentinos. „Argentinos Lietuvių Balsas“ teikia naudingų patarimų, mokslo žinių ir įvairių pasiskaitymų. „Argentinos Lietuvių Balsas“ ginčiais neužiūmima. „A L B.“ kainuoja metams tik 3 pesai, pusė metų 2 p., trims mėnesiams 1 p. „A L B.“ geriausia dovana giminėms Lietuvoje ir šiaurinėj Amerikoje. Kaina metams 5 pesai. Prisiuntusiems už 10 cent. pašto ženklelįsiunčiama vienas numeris pasižiūrėjimui. Kreiptis vardu ir adresu: St. Stabinskas c. Caseros 445 Bs. Aires

Pirma lietuvių soferių mokykla

KURSAS

\$ 75

Otto Schmit

KURSAS

\$ 75

VIEYTES 1789, U. T. Barracas 0267

Instituto de Clinica y Cirujia

Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų gerklės ir nosies. Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. Gydo kiekvienos ligos specialistas. Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

Priimu nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto. Tramvajai: 12, 38, 48, 84.

CHILE 1228, Buenos Aires.

Direktorius: Dr. SCHAPELZON
Getė kliniko prie ligoninės Muñiz. Už apžiūrėjimą 5 pesai.

Administracijoje „Nezaliežny Kurjer Polski“ calle San Martin 615, Buenos Aires, galima gauti visokių lenkiškų knygų.

Dr. Gersunovas

Kalba rusiškai ir lenkiškai

Gydo viduriu, veneros: sifili, triperi ir moterų ligas. Darbininkams kainos priėnamos. Priimu nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v. vakaro.

Sarmiento 2521, Buenos Aires
U. T. 47 Cuyo 4925

Gerai PIGIAI Greitai

atliekami visoki spaudos darbai
„Darb. Tiesos“ spaustuvėj
ZEBALLOS 527, AVELLANEDA de Bs. As

J. KOREIVA

Lietuvis Siuvėjas Diplomuotas Leningrade

Siuvu sulyg užsakymo vyriškus rūbus. Turiu didelį pasirinkimą rūbams sezoninių medžiagų. Kainos visiems žmonėms priėnamos. Darbą atlieku sąžiningai. Visus lietuvius molonial kviečiu atsilankyti pas mane.

Garibaldi 1319, La Boca - Buenos Aires

Aptieka Aster

Chemiko-farmaceuto M. PODOLSKIO. Geri, pigūs vaistai ir kosmetikos dalykai. Priima visokius analizus. Reikale kviečia atsilankyti: GORRITI 4300, U. T. Palermo 0221. Tramvajai: Lacroz 9, A, 97, 95, 87 ir kiti.

Paslaptys didelio pasitikejimo

kokiu pas klijantus naudojami mūsų

LIETUVIŲ SKYRIUS

slėpiasi Greitame ir tvarkingame aptarnavime

kaip TAUPOMOJ KASOJ

taip ir Piniginėse perlaidose

kurioms įteikiamos gavėjo namuose grynais pinigais siunčiant telegrafiskai bėgyje 6 dienų paštu „ 24 „

Lietuviai inigrantai! Visuose reikaluose kreipkitės asmeniškai arba pastu su pilnu pasitikėjimu mūsų LIETUVIŲ SKYRIUN

kuris atdaras apatiniame aukšte mūsų banko nuo 8.30 iki 18 be pertraukos, šeštadieniais nuo 8.30 iki 15

Ten pat parduodame

LAIVAKORTES

keliavimui geresniais laivais už pigiausias kainas

The FIRST NATIONAL BANK BOSTON

(PIRMAS TAUTINIS BOSTONO BANKAS)

Florida 99

Buenos Aires

Sucursal „ONCE“ — Pueyrredon 175

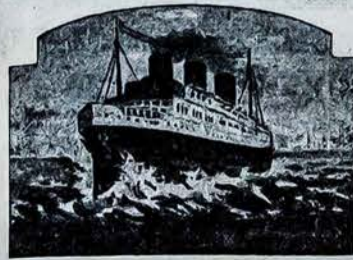
Sucursal „AVELLANEDA“ — Av. Gral Mitre 301

700 milijonų aukso dolerių apyvartoje; 146 metai nuolatinio progreso; 22.000 korespondentų visame pasaulyje.

Tautos bankai Jungtinėse Valstybėse, sulyg taisyklių, yra atsakingi veikimu savo uzbubežinių skyrių.

VELTUI! LAIVAKORTĖS I LIETUVA VILTUI!

Nekainuos nei vienas centas

Sužinoti smulkiai galite asmeniškai, arba per laišką kreipdamiesi į Lietuvų įstaigą

Europa

SHIPPING AGENCY

San Martin 661, Buenos Aires